

szám.

or utra
za mi.
ál, azt
laltad.
bekül-
özlöm,
arosan
Szíves
ödve s
kedves
berből
ett kis
tat! —
pályán,
ályt és
ztosabb
or nagy
g szöli-
ember
fölkent
soha-
a elmu-
ányban
rültem;
n álltak
Azért

e miatt
F. b.

ez.

k. Tisz-
fizetőit,
ivesked-
ujítani.
akadást

:
10 kr.
80 ..
60 ..

üldésére
k hasz-
talához:
enaecum-

atala.

neum-épület.
osten.

KIS ÉRTET

KISÉRTET A KAMRÁBAN. (Lásd a 207. lapon.)

XLIII. kötet, 13. szám. Ára negyedévre 1 frt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr. 1892. szeptember 25-én.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

A KINTORNÁS URFL.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

KÉT FIU most már igazán bámulta az oly szerencsésen utjukba akadt Menyus mestert, aki bizonyosan valami híres, nevezetes ember lehet.

— Most már siessünk haza, szólta Menyus mester. Későre jár az idő és ti bizonyosan fáradtak is, éhesek is vagytok.

— De nagyon! bizonyítá Viktor.

Vigan indultak meg és Menyus mester utközben annyi tréfás históriát mesélt, hogy ki sem fogtak a nevetésből. Nem csak tréfás, hanem igen nyájas is volt Menyus mester és úgy megszerette új barátait, hogy mind untalan megölelte hol az egyiket, hol a másikat. Ezalatt pedig egyre csöndesebb, elhagyottabb utcákba jutottak s Viktornak akaratlanul is feltűnt, hogy itt már éppenséggel nem olyan nagyszerű paloták közt járnak, mint nappal; csupa alacsony, rozszant házikóbul állt az utca. Ez már valami nagyon félre eső külvárosi tájék lehet. Végre egy szinte dűledező viskó udvarába tértek be s Menyus mester, kulcsot véve elő, kinyitotta a házikó ajtaját. Penészes, büzös szag áradt ki a sötét oduból.

— Na, itthon vagyunk, szólta Menyus mester. Kerüljetek belől!

Viktor, aki igazában éppen nem volt bátor szívé és már sokat olvasott holmi nagyvárosi rabló-barlangokról, e gyanus

kalyiba láttára hirtelen gyanakodni kezdett, hogy ez a Menyus mester aligha olyan jeles férfiú, amilyennek hamarosan hitte; hát ha inkább valami gonosztevő, aki kelepczébe csalta őket? Megállt tehát és kissé habozva mondá:

— Mit? Ilyen helyre térjünk be? Azt hiszem, Ernő, inkább ne menjünk be, keressünk más hajlékot.

De már késő volt ez az óvatosság.

— Már ugyan miért ne térnének be ide? szólta Menyus mester kissé keményen. Jó lesz oda bent nagyon.

És izmos kézzel karon fogva mind ketteiket, belődította őket a sötét szobába, maga is bement és becsukta maga után az ajtót.

Csak egy pillanatig álltak ott sötétben. Menyus mester gyújtót vett elő és meggyújtott egy piszkos, csorba üvegű lámpást s Ernő és Viktor megláthatták, hol vannak. Annyi igaz, hogy ilyen helyen még soha sem jártak, illet még csak nem is láttak. Alacsony, szurtos falú szoba, vas rácsos kis ablakkal. Középen törött lábu asztal, mellette két székek, melyek egyikének a karja volt letörve, míg a másik három lábán sántikált. A fal mellett ágy nem volt, hanem a földön rongyos szalma-zsák, rajta kopott, vedlett pokrócz. S minden felé a szobában nagy rendetlenségben ócska lim-lom, csorba pohár, törött nyaku palaczk, szétmállott csizma, rongyos ruha; egyik sarokban pedig jókora nagyságu kintorna: azaz »verkli.«

A két fiu hűledezve nézte ezt a nyomoruságos tanyát. Nem maradt sok idejük a figyelmes nézegetésre, mert Menyus

mester, a
türelmet

— A

Itt a
hallatsz
ter ekko

— E

lopó? I

Észre
néznek

— A

mintegy

de ször

nagyon

sok a

itt a

előhozo

Egy

sötét l

nyitva

—

helyre

Viktor

— I

marad

holmi

gyorsa

Az

megró

hozza

Meny

—

bizony

baráta

csak

ajtó r

Be

zsebel

vissza

mester, alighogy a lámpást meggyújtotta, türelmetlen hangon kiáltá:

— Annuska, hol vagy?

Itt a szobában nem volt, nem is hallatszott semmi válasz. Menyus mester ekkor majdnem ordítva folytatá:

— Hol vagy, te haszontalan naplopó? No megállj, kerülj csak elémbé!

Észre vette, hogy a fiuk megütközve néznek rá.

— Annuska, az a leányom, mondá mintegy magyarázólag. Nagyon jó leány, de szörnyen lusta. Ám én azért mégis nagyon szeretem, bár a leányokkal sok a baj. Most is bizonyosan elaludt itt a szomszéd szobában. De mindjárt előhozom.

Egy kis ajtót nyitott, mely valami sötét kamarába szolgált. Bement, félig nyitva hagyván az ajtót.

— Ugy látszik, itt nem valami jó helyre jutottunk, sugta Ernő aggódva Viktornak.

— Magam is azt hiszem. Itt nem is maradhatunk... Ez nagyon hasonlít holmi tolvaj-barlanghoz. Osonjunk el gyorsan!

Az udvarra nyíló ajtóhoz sietett és megróbálta, hogy kinyissa. De éppen csak hozzá fogott, mikor a kis kamra-ajtójából Menyus mester keményen rákiáltott:

— Mit akarsz ott az ajtónál? Talán bizony szökní akarnátok, mi? Ohó, kis barátaim, nem addig van az. Különbén csak próbálgassátok, jól be van az az ajtó reteszelve!

Be ám, és a kulcs a Menyus mester zsebében volt. Viktor boszusan tért vissza az ajtótul.

— Mindegy, sugta Ernőnek. Ha itt az ajtón át nem lehet, majd kijutunk máshol. De én itt nem maradok.

— Az ablak el van rostélyozva, felelé Ernő szintén sugva. Egyelőre nem tehetünk semmit.

Nem csak hogy nem tehettek semmit, de nem is gondolhattak a maguk bajára, mert ebben a pillanatban fájdalmas sikoltás hallatszott a szomszédos kamrából.

— Jaj! Jaj! Oh... kérem szépen... mikor olyan sötét volt... elaludtam... nem hallottam, hogy az ajtó nyílik! szólt egy gyermeki hang siránkozva.

S ugyan ekkor már kilépett a kis ajtón Menyus mester, hajánál fogva huzván maga után egy leánykát. Mintegy tíz éves, csinos, szelid képű, de nagyon halvány leányka volt, ki a fiuk láttára elfojtani igyekezett sirását. Viktor szinte megszeppenve huzódott félre, de a jószívű Ernő nem tudta nyugodtan nézni a kis leány kinzását s megfélekedve a maga bajáról, szinte akaratlanul és hevesen kipattant:

— Ugyan miért bántja ezt a szegény leánykát? Hiszen azzal nem tett semmi rosszat, hogy elaludt! Mindenki elálmosodik, ha sokáig ül sötétben.

A leányka hálásan tekintett hű védőjére. Menyus mester pedig egy pillanatra veszedelmesen villogó szemekkel nézett Ernőre, de azután hirtelen eleresztette a leánykát és nevetve mondá:

— Na, na, mit ijedeztek? Nem látjátok, hogy csak tréfálok vele? Ugy elaludt az álmos táska, hogy föl kellett egy kicsit

rázni. Csak azért kiáltozott, mert álmából hirtelen fölriadt. Ugy-e, Annuskám?

Annuskának még potyogtak a könyei s akadozó, reszkető hangon felelé:

— I... igen... csak azért.

— No lám! Tudja ő, hogy én nagyon jó és szerető apja vagyok s ő is nagyon szeret. Ugy-e Annuskám?

— I... igen... nagyon, hebegte a kis leány.

— Ugy bizony! Nagyon szeretjük mi egymást. Mert engemet mindenki szeret. Én meg különösen a gyermekeket szeretem. Hires is vagyok róla. De hát nem is lehet az máskép, mert én már olyan nagyon jó vagyok. Ugy-e Annuskám?

— Oh... nagyon.

Már annyira együgyü és tapasztalatlan mégsem volt a két fiu, hogy át ne lássa, milyen hiába való komédia ez. Nagyon jól látták, hogy a kis leány csak félelemből mondja mindazt, amit Menyus mester akar; alighanem éppen megfordítva igaz minden, csak hogy még bolondítani akarja őket. De hogy mi célból, még nem találhatták ki.

— No, Annuskám, szólt aztán Menyus mester, ez a két ifju barátunk ezentul a mi társunk lesz. A kis kamarában fognak lakni, az ágyuk már készen várja. Mielőtt lefeküdnénk, jó lesz egy kis vacsora. Add elő a harapni valót.

Annuska egy polczhoz ment s onnan egy nagy fekete kenyeret és nagy darab szalonnát tett az asztalra. Ernő és Viktor hosszú képet vágtak ehhez a vacsorához és jobb szerettek volna hozzá sem nyulni, kivált mikor nem is voltak éppen tulságosan éhesek; de Menyus

mester leszelt nekik egy-egy darab kenyeret és szalonnát és igen határozott hangon mondá:

— Itt van, egyetek. Csak szaporán, ne fintorgassátok az orrotokat. Ez a legjobb vacsora, nagyon egészséges; sokkal egészségesebb akármilyen pástétomnál. Én mindig ezzel élek.

Nem mertek ellenszegülni és nagy erőfeszítéssel gyürték magukba a penészes kenyeret, avas szalonnát, titkon nagyokat sóhajtva az otthoni és az intézetbeli jó vacsorák után. Menyus mester pedig elégedetten kérdé:

— Ugy-e jó?

— Oh... igen jó, felelé Ernő. Csak hogy mi nem vagyunk hozzá szokva.

— Majd megszokjátok. Nagyon jó ez reggel is.

Már ebbe szinte bele sáppadtak.

— Köszönjük, szólt Viktor. Majd inkább csak zsemlyét veszünk. Van még egy kis pénzünk.

És ösztönszerűleg a zsebéhez nyult; de rögtön nagy ijedten kiáltott föl:

— Elveszett... nincs meg a tárczám!

Kapkodott a zsebeibe és még ijedtebben kiáltá:

— Az órám is eltűnt!

Ernő szintén a mellény-zsebéhez nyult:

— Az én órám is eltűnt! kiáltá rémülten.

Menyus mester nagy nyugalommal nézett végig rajtuk és majdnem dorgáló hangon mondá:

— Lám, ilyen gondatlan a fiatalság. Sokat kószáltatok az utcán, itt a nagy városban pedig sok a zsebtolvaj. Nem

vették észre, mikor kilopta valamelyik
gézengúz a pénzeteket, órátoakat.

— De az nem lehet! szólt Viktor.
Még az este megvolt... éppen mielőtt

ÁLOM ÉS VALÓ.

*AZ ÉJJEL azt álmodám
Hogy lába kelt a kótának...
Az öncsinálta nótának
Megörültek igazán.*

*Egész kóta, fél s negyed,
Vidám tánczra kerekedtek.
Majd ugráltak, majd repkedtek,
Hol egyenkint, hol elegy.*

*S hogy a más nap reggelén
Ujból rendben ottan álltak:
Megint csak **ők** muzsikáltak,
És a tánczot jártam **én**.*

találkoztunk. Azután pedig egyenesen
ide jöttünk és ezalatt nem is találkoztunk
senkivel.

Menyus mester veszedelmesen össze
ránczolta homlokát és fenyegető hangon
mondá:

— Vigyázz a szavadra, barátocskám. Talán azt akarnád mondani, hogy én csiptem el az órákat, pénzeteket? Mi?

— Oh ... dehogy!.. felelé Viktor megszeppenve. Csak úgy gondoltam, hogy ... hogy nem értem ...

Pedig most már Ernő is, Viktor is nagyon jól értette. Emlékeztek, hogy ide jövet Menyus mester milyen nagy barátsággal ölegette őket. Ekkor lopta ki az órájokat. De hogy merjék ezt szemébe mondani, mikor itt a hatalmában vannak? Hiszen holtra verheti őket. Menyus mester pedig így szólt:

— Most már későre jár az idő, nem tehetünk semmit. De holnap reggel, ha akarjátok, bejelenthetjük a rendőrkapitányságnál. Csakhogy az megint egy kis bajjal fog járni. Mert ott meg köll mondanotok, kik vagytok. És tudjátok-e, mi vár az ilyen szökevény diákokra?

Ernő és Viktor ijedten néztek össze.

— Nem tudjátok? No, hát én csak azt mondom, hogy az órák talán megkerül, de ti magatok meg hüvösre sétáltok a kapitányság börtönébe. Hanem azért, ha akarjátok . .

— Oh nem ... dehogy! Inkább hagyjuk el! feleltek mind a ketten gyorsan.

Sejtelmök sem volt, milyen oktalanságot mondtak és mennyire elárulták ezzel, hogy ugyancsak keveset tudnak a világból. Azt érezték, tudták, hogy szökésükkel nagy hibát követtek el, mely büntetést vonhat maga után. De hogy ki minden szabhat rájuk büntetést, arról csak nagyon zavaros fogalmuk volt. Azt azonban tudták, hogy a rendőrök

mindenféle szökevényt elfognak, börtönbe kísérik. Menyus mester szavára tehát tökéletesen elhitték, hogy a rendőrtől köll leginkább ovakodniok s inkább el kell minden más bajt szenvedniök. Eszök ágába sem jutott, hogy akitől leginkább rettegnak, az menthette volna meg őket minden további szenvedéstől, mert haza juttatta volna őket.

Menyus mester nagyon meg volt elégedve a szavai hatásával s ezután így szólt:

— Látom, hogy okos fiuk vagytok, igazán nagyon okos fiuk. Így már aztán okosan is beszélhetünk egymással. Hát tudjátok-e, mi a tervem veletek?

— Dehogy tudjuk!

— Hamar megérthetitek. Azt mondtátok, hogy kedvetek van a zenéhez. No's, tehát muzsikálni, énekelni fogtok. Ez nagyon könnyü és kellemes élet és nagyon sok pénzt lehet vele megkeresni. Csak ügyesnek köll lenni. Arra pedig ne is gondoljatok, hogy tőlem megszöktök, mert én szemmel foglak ám tartani. Ha engedelmesek lesztek, nem esik semmi bajotok; de ha makranczoscodnátok: először is az én öklömet kóstoljátok meg; ha pedig az sem használna, átadlak a rendőröknek és bekerültök a börtönbe. Töletek függ, melyiket választjátok.

— Oh, már csak inkább muzsikálunk, felelé Viktor.

— Így már jól van. Mondtam én, hogy igen okos fiuk vagytok. Holnap mindjárt megkezdjük a próbát. Most lefekhettek. Itt a kis szobában van az ágyatok. Nekem még egy kis dolgom van.

(Folytatása következik.)

ZERGE-VADÁSZOK KALANDJA.

(Képpel a 200—201. lapokon.)

ERŐS, bátor férfiak szép mulatsága a vadászat. A bátorság, edzett erő természetesen nem az olyan közönségesebb vadászatnál szükséges, mikor szepegő nyulacskát, félnék őzikét akar a vadász zsákmányul ejteni. Az ilyesmi csak afféle kisebb fajta vadász-mulatság, melyre akárki vállalkozhatik.

Az igazi vadász olyan zsákmányt kíván ejteni, melyhez csak fáradsággal, veszedelmek leküzdésével lehet hozzá jutni. Már az ilyenre nem vállalkozik akárki s jobb is, ha bele nem fog, akiben nincs erő, ügyesség és bátorság, hogy megküzdjön a nagy nehézségekkel, mert különben keservesen fizetné meg a multság árát.

Elszánt vadászok messzi földre utaznak egész a forró éghajlat alá, hogy orosz-lánra, tigrisre és más ilyen vérengző fenevadra menjenek. Ez mindig nagy veszedelemmel jár, mert az oroszlán, tigris csöppet sem érti a tréfát és jaj annak, akit karma, foga közé kap. De a bátor vadászt a veszély nem rettentí, sőt még csábítja, mert itt mutathatja meg igazán, hogy hidegvérrel, ügyességgel mily biztosan diadalmaskodhatik. Engedi egészen közelre jutni a dühös fenevadat... egy percz mulva már széttépné a tigris a vadászt... csak hogy nem jut odáig, mert az utolsó pillanatban eldördül a lövés és a nyugodt kézzel, biztosan célzott golyó leteríti a fenevadat.

Ilyen veszedelmes vadászat nálunk nincs, de van medve-vadászat, mely szintén veszedelmes, úgy hogy csak erős, bátor férfi vállalkozhatik reá. Aztán van még egy fajta vadászat, melynél igen félnék állat van kiszemelve zsákmánynak, s mely mégis nagy bajba döntheti a vadászt. Ez pedig a zerge-vadászat.

Főnn a legmagasabb Kárpátokban tanyáz a zerge. Ritka vad és büszke az olyan vadász, aki eldicsekedhetik, hogy zergét lőtt. Sok fáradságba, nyaktörő

kapaszkodásba kerül az. Korán hajnalban indulnak utra a vadászok és csakhamar olyan vad, sziklás tájakra jutnak, ahol ember máskülönben soha sem jár. de még vadállat sem igen, csak éppen a zerge. Ez a fürgé lábu, ügyes állat gyorsan és biztosan mozog olyan keskeny szikla-párkányokon, ahol semmiféle más állat sem tudna egy pillanatig sem megállani. S ha már nem tud tovább jutni, merész szökkenéssel átugrik a zerge a tátongó mélységen a tulsó sziklára, ahol valami szűk helyecskét pillant meg, melyen megkapaszkodhatik.

Ilyen veszedelmes helyekre kénytelen a vadász követni a zergét, ha zsákmányul akarja ejteni. Nagyon sokszor persze el sem juthat egészen közelre, hanem megszűröl lő, abban bizva, hogy a lelőtt zerge olyan helyre esik le, ahonnan elő lehet hozni. Amde éppen ilyenkor következik aztán a nyaktörő veszedelem, olyan, minőt a képen lerajzolva láthatni, mely egy a Tatra tövén járt angol társaságot ábrázol.

Nagy mélységbe zuhant le a zerge s a vadászok minden áron meg akarják keríteni. A meredek szikla-oldal szakadékaiban még forró nyáron is hó és jég van s amint a vadászok ovatosan lefelé ereszkednek, elcsuszik az egyik, leüti lábáról a másikat, ez a harmadikat, aztán mind a hárman buknak lefelé. Ha ebben a veszedelmes pillanatban elvesztik hidegvérüket, végök van. De nem vesznek. Kézzel-lábbal megkapaszkodnak a kiálló szirt-darabokban s ott maradnak csüggve a meredek szikla-falon. Sok vesződséggel küzködéssel jutnak ki négykézláb mászva, kapaszkodva. És a kiállott veszedelem nem riasztja őket vissz a ujjab kísérlettől. Addig-addig próbálkoznak, míg végre is lejutnak a mélységbe és fölhozzák a zsákmányt.

Es minél nagyobb fáradsággal, veszélyel jutottak hozzá a zsákmányhoz, annál büszkébbek reá.

L. Sped

ZERGE-VADÁSOK KALANDJA. (Lásd a 199. lapon.)

AZ ELITÉLT PAJTÁS.

— Beszélyke. —

AGY tizenötön voltak együtt ott a rendes játszó-helyen, mindnyájan körülbelül egyvivasuak. Mind a hányan csakugyan egy osztálybeli tanuló-társak voltak, még pedig már nagyobb fiúk.

A legnagyobbik közülök egészen kipirosodva beszélt és hadonázott, mialatt a többiek helyeslőleg bólingattak.

— Igaza van Ferdinek! Tökéletesen igaza van!

— Meghiszem azt, hogy igazam van, pattogott Ferdi. Ez valóságos csufság, amit az igazgató rajtunk elkövet. Az egész osztály kéri, és ő mégsem engedi meg.

— Igazi kegyetlenség! bizonyítá Pali. Mintha bizony sokszor akadna ilyen alkalom.

— Ugy van! esztendők mulnak, míg egyszer-egyszer ilyen nagy katonai parádé van. Az egész város kimegy oda a mezőre... még az én kis hugom is... pedig ő már csak nem lesz katona, közülünk meg akár hány készül huszárnak. Nekünk azt látnunk kell!

— Persze hogy nagyon érdekes volna, szólt közbe csitító hangon Kálmán. De ha nem lehet. Az igazgató urnak bizonyosan van valami komoly oka rá, hogy nem engedi el arra a fél napra az iskolát.

— Nem lehet arra semmiféle komoly oka. Sohase próbáld mentetetni! Nem egyéb az, mint hiába való boszantás. Látja, hogy mennyire kívánjuk, hát csak azért sem engedi. Ez csunyaság!

Megint rázugták nagy helyesléssel hogy igaza van. Csakhogy ezzel nem volt segítve a bajon.

— Helyes, helyes, mondá aztán Pali. De most már arra is mondhatnál valamit, Ferdi, hogy hát mit csináljunk?

— Mondok is, még pedig igen egyszerű és biztos módot, amellyel czélthetünk.

— Halljuk! Halljuk! Mi az?

— Mi? Az, hogy mindnyájan ahányan csak vagyunk az osztályban, csak azért is elmegyünk a parádéra és holnap egy árva lélek sem lesz a mi osztályunkban, mikor a tanár belép a terembe.

— Hm, ez kissé furcsa... nagy büntetés lehet a vége.

— Éppen nem. Csak hiven össze kell tartanunk és senki se árulkodjék. Mi bajunk eshetik? Azt bizony meg nem teszik, hogy az egész osztályt kicsapják, tehát igazi veszedelem nem érhet. Holmi kis büntetés-dolgozat pedig nem a világ.

— Ez már tökéletesen igaz! Igy nagyon jó lesz! kiálták mindnyájan.

— No, ha rá álltok, akkor tehát mindenki adjon rá kezet, hogy holnap nem megy iskolába. Mert tervünk csak akkor sikerülhet jól, ha az egész osztály szorosán együtt tart.

— Ugy van. Kezet rá!

És mindnyájan oda nyujtották egymásnak a jobbjukat ünnepies fogadalmra. Mindnyájan, csak Kálmán nem. A vezérkedő Ferdi rögtön észre is vette.

— No, mi ez Kálmán? Te nem adsz kezet rá?

— Nem, felelé Kálmán.

— És miért nem?

— Mert én nem tartok veletek.

— Ohó! És ugyan miért nem?

— Azt nem mondhatom meg.

— Már pedig azt meg kell mondanod. Ha köztünk, pajtásunk akarsz maradni, akkor vagy velünk kell tartanod, vagy pedig alapos nagy okát kell adnod, miért nem tartasz velünk. Ezt tudni akarjuk.

— Igenis, ugy van, ezt tudni akarjuk kiálták mind.

— Sajnálom, de igazán nem mondhatom meg.

— Nem? Semmi esetre sem?

— Semmi esetre.

— No, akkor én már tudom, hányadán vagyok veled! szolt Ferdi megvetőleg. Fiúk! Ugy hiszem, ti is könnyen kitaláljátok. Áruló van köztünk. Kálmán arra készül, hogy besugja az igazgatónak tervünket.

— Nem igaz! pattant ki Kálmán hevesen. Én soha sem árulkodtam, nem is fogok.

— Ismerjük már az ilyen szenteskedést. Ha igaz jó szándékkal volnál, ha becsületes pajtás volnál, akkor velünk tartanál vagy megmondanád, miért nem teheted.

— Beérhetnétek annyival is, ha azt mondom, hogy nem tartom helyesnek a mire készültök.

— Nem tartod helyesnek? No lám! Milyen bölcs, komoly bíró ez a mi kedves Kálmán barátunk. Bizony kár, hogy még nem professzor, gunyolódott Ferdi.

— Én meg azt mondom, hogy aki ilyen hűtelen pajtás, az többé nem közénk való, pattogott Pali.

— De nem ám! Nem is állunk vele szóba többé. Közénk ugyan ne jöjjön többé! kiáltották mind a többiek.

— Igazatok van, fiuk, mondá Ferdi. Végezzünk vele egyszer-mindenkora. Mi, akik most itt együtt vagyunk, ezennel megfogadjuk, hogy Kálmánt többé nem ismerjük, többé semmiféle játékunkba be nem fogadjuk. Aki áruló, azt ki kell taszítani!

— Ugy van! Ezt tesszük vele! Nekünk többé nem pajtásunk! zugták mindannyian.

— Így már jól van, szolt Ferdi büszkén. Most már mehetsz Kálmán urfi, ahova tetszik, tehetsz amit akarsz. Ki van mondva az ítélet, hozzánk ezentul semmi közöd.

Össze fogóztak párosával, hármasával és gunyos kacagás közt távoztak.

Kálmán kissé elsápadt és majdnem könyezve nézett utánok. Egy pillanatig szinte arra gondolt, hogy utánok siet és velök tart, nem engedi magán száradni azt a kemény ítéletet, mely kizárja őt pajtásai vig seregéből. Hiszen az borzasztó lesz, ha mindenki elfordul tőle, mindenki hátat fordít neki s ezen tul egymaga fog járni-kelni, megvetik, csufolják, mint valami gonosztevőt. Már-már megindult. De aztán megint csak megállt.

— Nem! Nem tehetem! Még ha nem volna is rá nagy okom... még akkor sem tenném. Nem helyes, amit kiterveztek... Ám legyen! Tegyenek, amit akarnak... én nem tartok velök. Majd csak megleszek valahogy egymagam is.

Nagyot sohajtott és haza ment.

Másnap ugy történt, amint Ferdi tanácsára a fiuk elhatározták. Mikor a tanár belépett az osztályba, egyetlen egy tanulót talált. Kálmán ült ott a maga rendes helyén. A tanár eleinte azt hitte, hogy talán az ő órája jár rosszul; tehát türelmesen várt. De az idő mult, a tanulók pedig nem jöttek. Elmúlt az egész óra és még jóval több is; nem jött senki.

— Mit jelent ez? fakadt ki a tanár. Ez valami össze esküvés. Kálmán fiam, mehetsz haza, én pedig jelentést teszek az igazgató urnak.

Ezalatt pedig az iskola-kerülő csapat javában mulatott künn a mezőn, hol a sok kíváncsi nép közé vegyülve, nézték a szép katonai parádét. Eleinte mindnyájan egy csapatban voltak, de Ferdi így szólt:

— Így nem jó lesz. Feltűnik az embereknek, ha ennyien együtt vagyunk.

— No bizony! Ha már itt vagyunk, mindegy, mondá egyik pajtás.

— Nem mindegy. Szét kell oszlonunk, el kell vegyülnünk a sokaság közé. Így nem vesz észre senki. Holnapra pedig mindenki gondoljon ki valami mentséget... az egyik azt mondja, hogy beteg volt, a másik hogy családi ünnep volt a házban, a harmadik, hogy az apja küldte el valahová. Így aztán kifogunk az igazgatón és a tanárokon, nem fogják tudni, hogy megszegettük a tilalmat.

— Dehogy nem! Azt ugyan el nem hiszik, hogy éppen ugyanazon az egy napon mindnyájunknak történt valami bajunk.

— Ugyan ne ellenkezzetek! pattant föl Pali. Ugy lesz jól, amint Ferdi mondja. Eddig is ő rendezte az egészet, hát most is tegyük, amit ő tanácsol.

— Jól mondd. Bizzátok csak reám. Majd ha innen haza megyünk, össze gyűlünk a labdázó helyen és ott addig törjük a fejünket, amig mindegyikünk számára nem találtunk jó kifogást. Ugy kieszeljük, hogy a tanár és az igazgató semmit sem fog szólhatni, még ha nem hiszi is el, amit mondunk.

— No, így már annál jobb, mondák mindnyájan.

S ezzel szét oszolva, elvegyültek a sokaság közé.

Másnap reggel Kálmán már iskolába menet találkozott több pajtással, de egyik sem szólt hozzá. Inkább gunyos nevetéssel mentek el mellette. Semmikép sem látszott egyikén sem, mintha félne a csiny következményeitől. Kálmán váltig csodálkozott rajta. Persze, mert nem hallotta, mikor Ferdi így biztatta a maga seregét:

— Csak bátran fiuk, semmit se féljete! Tartsa mindenki jól az eszében, mi az ő kifogása. Attól a jámbor Kálmántól nincs mit félnünk. Megbüntetjük, amiért nem tartott velünk! De különben ismerem én őt jól, ő nem árult el minket.

Egészen vigan gyűltek tehát az iskola termébe. De a vigságuk nem éppen sokáig tartott. Mert amint a leczke órája ütött, a tanárral együtt az igazgató is belépett a terembe. Eleinte ettől sem ijedtek meg, mert nagyon biztak a furfangosan kieszelt kifogásokban.

Nem is ezekre nem ke

T
I
H
S

hogy egy vakn

Nem is volt más baj, csak az, hogy ezekre a szépen kigondolt kifogásokra nem került rá a sor. Mert az igazgató

igen komoly, szigorú hangon mindjárt így szólt:

— Nagy szomorúságomra értesültem,

SZÁRAZFÖLDI HAJÓKÁZÁS.

TALPRA!... mármint hajó-talpra — Hejh, csalóka játék biz' ez! —
 Így uszunk le a Dunán!... Sem evező, sem lapát;
 Hullámszik a víz harsogva, Kerti gyöp, és nem is víz ez,
 Szoríts!... hajtsuk hát, Gyulám! Utját nem is állja gát.

Hagyjuk, hagyjuk, Gyula pajtás,
 Hiszen száraz ez a hajtás!
 Arra szolgál az csupán,
 Hogy a vízi hajókázást
 Megkívánjuk igazán!

hogy tegnap az egész osztály, egyetlen egy derék fiú kivételével, példátlanul vakmerő csinyt követett el. Itt hagyta

mind az iskolát és határozott tilalmam daczára elment hiábavaló mulatságra, parádét nézni.

Másnap ugy történt, amint Ferdi tanácsára a fiuk elhatározták. Mikor a tanár belépett az osztályba, egyetlen egy tanulót talált. Kálmán ült ott a maga rendes helyén. A tanár eleinte azt hitte, hogy talán az ő órája jár rosszul; tehát türelmesen várt. De az idő mult, a tanulók pedig nem jöttek. Elmúlt az egész óra és még jóval több is; nem jött senki.

— Mit jelent ez? fakadt ki a tanár. Ez valami össze esküvés. Kálmán fiam, mehetsz haza, én pedig jelentést teszek az igazgató urnak.

Ezalatt pedig az iskola-kerülő csapat javában mulatott künn a mezőn, hol a sok kíváncsi nép közé vegyülve, nézték a szép katonai parádét. Eleinte mindnyájan egy csapatban voltak, de Ferdi így szólt:

— Így nem jó lesz. Feltűnik az embereknek, ha ennyien együtt vagyunk.

— No bizony! Ha már itt vagyunk, mindegy, mondá egyik pajtás.

— Nem mindegy. Szét kell oszolnunk, el kell vegyülnünk a sokaság közé. Így nem vesz észre senki. Holnapra pedig mindenki gondoljon ki valami mentséget... az egyik azt mondja, hogy beteg volt, a másik hogy családi ünnep volt a házban, a harmadik, hogy az apja küldte el valahová. Így aztán kifogunk az igazgatón és a tanárokon, nem fogják tudni, hogy megszegettük a tilalmat.

— Dehogy nem! Azt ugyan el nem hiszik, hogy éppen ugyanazon az egy napon mindnyájunknak történt valami bajunk.

— Ugyan ne ellenkezzetek! pattant föl Pali. Ugy lesz jól, amint Ferdi mondja. Eddig is ő rendezte az egészet, hát most is tegyük, amit ő tanácsol.

— Jól mondog. Bizzátok csak reám. Majd ha innen haza megyünk, össze gyűlünk a labdázó helyen és ott addig törjük a fejünket, amig mindegyikünk számára nem találtunk jó kifogást. Ugy kieszeliük, hogy a tanár és az igazgató semmit sem fog szólhatni, még ha nem hiszi is el, amit mondunk.

— No, így már annál jobb, mondák mindnyájan.

S ezzel szét oszolva, elvegyültek a sokaság közé.

Másnap reggel Kálmán már iskolába menet találkozott több pajtással, de egyik sem szólt hozzá. Inkább gunyos nevetéssel mentek el mellette. Semmikép sem látszott egyikén sem, mintha félne a csiny következményeitől. Kálmán váltig csodálkozott rajta. Persze, mert nem hallotta, mikor Ferdi így biztatta a maga seregét:

— Csak bátran fiuk, semmit se féljete! Tartsa mindenki jól az eszében, mi az ő kifogása. Attól a jámbor Kálmántól nincs mit félnünk. Megbüntetjük, amiért nem tartott velünk! De különben ismerem én őt jól, ő nem árult el minket.

Egészen vigan gyűltek tehát az iskola termébe. De a vigságuk nem éppen sokáig tartott. Mert amint a leczke órája ütött, a tanárral együtt az igazgató is belépett a terembe. Eleinte ettől sem ijedtek meg, mert nagyon biztak a furfangosan kieszelt kifogásokban.

Nem is ezekre nem ke

T
I
H
S

hogy egy vaku

Nem is volt más baj, csak az, hogy ezekre a szépen kigondolt kifogásokra nem került rá a sor. Mert az igazgató

igen komoly, szigorú hangon mindjárt így szólt:

— Nagy szomorúságomra értesültem,

SZÁRAZFÖLDI HAJÓKÁZÁS.

TALPRA!... mármint hajó-talpra —
 Így uszunk le a Dunán!...
 Hullámszik a víz harsogva,
 Szoríts!... hajtsuk hát, Gyulám!

Hejh, csalóka játék biz' ez! —
 Sem evező, sem lapát;
 Kerti gyöp, és nem is víz ez,
 Utját nem is állja gát.

Hagyjuk, hagyjuk, Gyula pajtás,
 Hiszen száraz ez a hajtás!
 Arra szolgál az csupán,
 Hogy a vízi hajókázást
 Megkívánjuk igazán!

hogy tegnap az egész osztály, egyetlen egy derék fiú kivételével, példátlanul vakmerő csinyt követett el. Itt hagyta

mind az iskolát és határozott tilalmam daczára elment hiábavaló mulatságra, parádét nézni.

— De kérem... én nem... én beteg voltam... engem az apám nem eresztett...

Effélet kezdtek a fiuk minden felől kiáltozni.

— Csönd legyen! szólt keményen az igazgató. Ne rontsátok a dolgokat hazugsággal. Az nem használ, mert mindent jól tudok. Azt érdemelnétek, hogy mindnyájatokat kicsapjalak; de ezzel csak szüleiteknek okoznék bánatot és költséget. Az lesz tehát a büntetésük, hogy mától egy hónapig minden vasárnap és ünnepnapon ide kell jönnötök és külön feladványokon fogtok dolgozni. Aki pedig a főbűnös volt, Ferdi, az két hónapig fog büntetéskép így dolgozni.

Nagyon elmúlt a pajkos kedvök, de annál nagyobbra nőtt a haragjuk Kálmán ellen. Mikor az iskolából haza mentek, majd megverték.

— Hitvány áruló! Hát csakugyan árulkodtál? No, majd megkeserülöd! Ezt megfizetjük!

Kálmán védekezni akart, hogy ő semmit sem árult el; maga is csodálkozik, honnan tud az igazgató mindent oly pontosan. De nem hallgatták meg, hátat fordítottak neki. És ettől a naptól fogva nem volt többé más neve a diákok közt, csak az, hogy: áruló! A legrosszabb tanuló is gögösen nézett le reá és úgy hitte, jogában van őt csufolni, megvetni.

Keserves, szomorú napokat élt Kálmán, de annál inkább meg volt elégedve Ferdi és büszkén ismételte:

— Megmondtam ugy-e, hogy megfizetünk az árulásodért!

Egyszer azonban rosszkor találta mondani. Éppen arra ment az igazgató és meghallotta. Máskülönb talán nem törődött volna a fiuk csete-patéival. De már jó ideje feltűnt neki a Kálmán szomorú képe. Megállt tehát és vallatni kezdte Kálmánt is, meg Ferdit és pajtásait is. És mihamar megtudott mindent. Nagyon elkomolyodott, megcsóválta a fejét, aztán megsimogatta Kálmánnak az arcát és így szólt:

— Ne busulj, kedves fiam! Te azt bizonyítottad be, hogy derék fiu vagy, aki teljesíted kötelességedet még akkor is, ha nehéz áldozattal jár; ezek a többiek pedig rövid eszü, könnyelmű ficzkók, akik nemcsak bűnös csinyeket követnek el, hanem itélni is merészkednek olyanról, amit nem értenek. De hogy beláthassák hibájokat, most már én mondom el, amit te, Kálmán fiam, meg nem mondhattál. Hadd szégyenkezzenek.

Ferdi és pajtásai zavarodottan hallgattak, az igazgató pedig így szólt tovább:

— Először is nem Kálmán árult el, hanem én gondoskodtam, hogy biztosan tudjam, akad-e valaki közületek, aki megszegi a szigorú tilalmat. Megbizott emberem ott állt a hátatok mögött, mikor Ferdi parancsolgatott nektek, hogy és miképen vegyüljete a sok nép közé. Láttátok, de nem ismertétek, ám ő hallotta, mikor Pali bizonyította, hogy Ferdi rendezte az egészet. Ezt Kálmán nem tudhatta, ugy-e? Tehát ebben csuf igazságtalanságot követtetek el rajta.

Szégyenkezve sütötték le a szemöket.

— Hogy Kálmán nem tartott veletek, arra elég ok volt már az is, hogy

helytelen
más oka
nekem ol
dig nem
atyja sze
nekem
magamr
ameddig
mások
tam, ho
nekem

A taná
zenek n
sok kes
irántam
magát,
ha igér
a dolg
hetitek,
tal el

Az i
egy kis
hirtelen
Kálmán

Mi bi
tünk,
vezérü
nyelme

Kez
béke e

KI

a szép
csin,
regén

helytelen volt, amit tettetek. De volt más oka is; ígérete: hogy soha sem fog nekem okot adni elégedetlenségre. Ezt pedig nem volt szabad megmondani. Az ő atyja szegény ember; messze lakik falun, nekem régi jó barátom. Én vállaltam magamra, hogy Kálmánt iskoláztatom, ameddig érdemes reá, de úgy, hogy mások ne tudjanak róla, mert nem akartam, hogy azt higgyék, mintha Kálmán nekem kedvencem, pártfogoltam volna. A tanárok sem tudták, nehogy kedvezzenek neki. S ime ő, a derék fiu, eltört sok keserűséget, szenvedést; de nem volt irántam hálátlan és nem mentette ki magát, mikor pedig könnyen teheti vala, ha ígérete megszegésével megmagyarázza a dolgát. Ő lehet büszke és *ti* röstellhetitek, hogy kurta észszel, rossz akarat-tal el mertétek ítélni. Tegyétek jóvá!

Az igazgató odább ment, a fiuk pedig egy kis ideig zavartan álltak ott. Aztán hirtelen előlépett Ferdi és megölelte Kálmánt:

— Bocsáss meg, kedves Kálmán! Mi bizony szeleburdi módon cselekedtünk, de mától fogva téged fogadunk a vezérünknek és többé nem ítélnünk könnyelműen senkiről.

Kezet fogtak és azontul szent volt a béke és barátság.

KISÉRTET A KAMRÁBAN.

— Egy kis diák-kaland. —
(Képpel a czimlapon.)

A NYÁRI szünet alatt két diák nagyobb kirándulást tett a nevelővel a szép fölvidéken. Utaztak vasuton, kocsin, sokszor pedig gyalog járták be a regényes hegyi tájakat s egy napon már

késő este értek egy kis faluba, hol a korcsmában háltak meg.

A nevelő, fáradt levén, mindjárt le is fekiüdt; de a két fiu, Elek és Béla, még egy kicsit sétálgatott az udvaron. Egyszerre csak rémült sikoltozásra lettek figyelmessé s látták, amint egy kis cseléd-leány halál-sápadtan rohan ki az ajtón, ugyancsak előntözgetve a kezében tartott két köcsögből a tejet.

— Mi az? Mi a baj? kérdék.

— Jaj... oh! A kisértet... Jaj jaj!

— Hol az a kisértet? kérdék a fiuk nevetve.

— Kérem, az nem nevetni való... a tejet akartam bevinni a kamarába... hát amint benyitok... jaj!... ott sziszeg... és bele is kapott a hajamba.

A korcsmáros, ki ezalatt szintén odajött, félig-meddig szintén ijedt képet mutatott, de még bátornak akart látszani s így szólt:

— Hm, nem igen hiszem... Hallottam ugyan... No, megnézem magam.

De alig nyitott be a sötét kamarába, maga is rémülten futott ki.

— Már úgy van... magam is hallottam... Rég mondták már, hogy ez a ház el van átkozva...

Elek és Béla most már nem nevettek, mert többen is gyültek oda az udvarra és mindenki tudott valami kisértet-históriát, egyik borzasztóbbat a másiknál.

— Tudod mit, Béla? Költsük fel a nevelő urat és mondjuk el neki...

— Nem bánom... ámbár előre tudom, mit fog mondani. Oktondiaknak fog nevezni mindnyájunkat, de minket kettőnk különösen, hogy bár nagy diákok vagyunk, még szükségesnek találtuk, hogy hozzá folyamodjunk.

— Igazad van. Akkor hát tegyünk magunk valamit, mutassuk meg a babonás embereknek, hogy nincs ott semmi; vagy ha van, hát lehet akármi, de nem kisért, ami nincs.

Mindjárt elő is álltak és kezdték magyarázni, de a kis leány és a korcsmáros nem is hederitettek rá.

— Ha nem hiszik, menjenek be maguk, mondá a remegő leányka.

— Eppen azt akarjuk. Adjanak gyertyát! Aztán jöjjenek utánunk és megfognak győződni.

A két diák bátran ment előre a gyertyával, de a korcsmáros és a kis leány csak nagy szepegve követték. Amint beléptek, hát csakugyan nagy zörgésmorgás hallatszott egy láda mögül s a következő pillanatban bizony Elek és Béla is megijedtek egy kicsit. Mert hirtelen fölugrott egy fekete, hosszú farku valami és sziszegve, köpködve kapaszkodott fel egy magas polcz legfelső deszkájára s onnan nézett villogó szemekkel reájok. A korcsmáros hűledezett, a kis leány sikoltzott, de a két diák már a következő pillanatban nagyot kaczagott.

— Hisz' ez majom ... közönséges majom!

— Mi? Ma ... majom? szólta a korcsmáros.

— Az hát. De hogyan került ide majom?

— Oh, a haszontalan taliánja! szólta mérgesen a korcsmáros. Tegnap délután jött ide a majmával s a pajtában adtam neki helyet ... nem kötötte meg az állatját, ugy szokhatott ez be a nyitott ablakon. Jaj de ránk ijesztett.

— Az nem annyira a majom és a talján hibája, mondá nevetve Béla, mint inkább a babonáság!

— Persze, persze! Jó szerencse, hogy az ifurak okosabbak voltak. Mert ha reggelre a majom kioson innen, örökre azt hittük volna, hogy itt kísértet jár. No, nem is ijeszt rám többé senki ilyen oktalansággal.

Elő hívták a vándor talját, aki könnyü szerrel megfogta a »kísértetet« és kivitte magával a pajtába, hol aztán jobban megkötözte.

A két diák később is sokszor nagyot nevetett a kísértetes kalandon, nevelőjük pedig meg volt elégedve, hogy tudásukat olyan jól használták fel.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLIII. köt. 10-ik számában közölt vonalrejtvény megfejtése:

Mária Terézia.

Helyesen fejtették meg: Lázár Piroška, Liszauer testvérek, Lendvay Sarolta, Szögyény Gábor, Haidt Margit, Stern Ilona, Irma és Sándor, Szinyei-Merse Rózsika, Nika Mariska, Patterson Margit és Orsolya, Guary Malvine, Franke Kálmán, Adriányi Esztike, Pruzinszky Guszta, Horváth Iván, Jurenák Pálma, Sturm Margitka, Geist Lili, Fleischmann Rózsa, Dienes Magda, Weisz Aranka és Rudi, Borbás Teri, Vasskó Laczi, Hoczik Paula, Fiala Krisztina.

*

A »KIS LAP« XLIII. köt. 11-dik számában közölt koczka-rejtvény megfejtése:

D	U	N	A
U	R	A	M
N	A	N	A
A	M	A	Z

Helyesen fejtették meg: Ferenczi Zsófia, Mäder testvérek, Könyöki Ella, Francke Kálmán, Uray Mariska, Schulz Mariska, Szögyény Gábor, Lázár Piroška, Keppich Irén, Haidt Margit, Adriányi Esztike, Stern Ilona, Irma és Sándor, Galamb Ilona és Rózsa, Sturm Margitka, Kiszely Lehel, Weisz Aranka és Rudi, Fleischmann Rózsa, Salamin Andor, Söntő Gábor, Edmánovics Milena, Szokoly Andris, Kleczinszky Kázmér, Biedermann Frida.

Forgó bácsi postája a jövő számban.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

Ez a szám az utolsó ez évnegyedben. Tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ amaz előfizetőit, kiknek előfizetésök e hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.